Soek jy 'n fantastiese tutor?

www.teachme2.com/matriek

Byeengebring deur

teachme2

Soek jy 'n fantastiese tutor? www.teachme2.com/matriek

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

SENIORSERTIFIKAAT-EKSAMEN/
NASIONALE SENIORSERTIFIKAAT-EKSAMEN

REKENINGKUNDE V1

NASIENRIGLYNE

2021

PUNTE: 150

NASIENBEGINSELS:

1. Strafpunte vir vreemde items is slegs van toepassing indien 'n kandidaat nie punte op 'n ander plek in die vraag vir daardie item verloor het nie (geen vreemde-item-strafpunte vir misplaaste items nie). Geen dubbelpenalisering toegepas nie.
2. Strafpunte vir plasing of swak aanbieding (bv. besonderhede) is slegs van toepassing indien die kandidaat punte vir die bedrae vir daardie item verdien het.
3. Volpunte vir korrekte antwoord. Indien die antwoord foutief is, merk die bewerkings wat voorsien is.
4. Indien 'n vooraansuiweringsyfer as 'n finale syfer getoon word, ken die bewerkingspunt toe vir daardie syfer (nie die metodepunt vir die antwoord nie). Let wel: As syfers aangedui in memo vir komponente of bewerkings, dra hierdie nie die metode punt van die finale antwoord ook nie.
5. Tensy anders getoon, moet die positiewe of negatiewe effek van enige syfer in ag geneem word om die punt toe te ken. Indien geen + of – teken of hakie voorsien is nie, aanvaar dat die syfer positief is.
6. Waar aangedui word, ken deelpunte toe om die kwaliteit van antwoorde van kandidate te differensieer.
7. Hierdie memorandum is nie vir verspreiding in die publiek nie' omdat sekere items dalk verkeerd gehanteer is. Aanpassings is gemaak a.g.v. sekere vrae
8. Waar strafpunte toegepas word, kan die punte vir daardie afdeling van die vraag nie as 'n negatiewe syfer getoon word nie. Waar metodepunte toegeken word vir bewerking, moet die nasiener die redelikheid van die bewerking ondersoek voor die punt toegeken word.
9. Waar metodepunte toegeken word vir bewerking, moet die nasiener die redelikheid van die bewerking ondersoek voor die punt toegeken word.
10. 'Bewerking' beteken kontroleer bewerking. 'Een deel korrek' beteken bewerking en een deel korrek. Let wel: kontroleer bewerking moet +, -, x, ÷, wees of per memo.
11. In bewerkings, moet nie punte toeken nie vir bewerking as teller en noemer omgeruil is – hierdie is ook van toepassing op verhoudings.
12. Met die toekenning van metodepunte, maak seker dat kandidate nie volpunte kry vir enige vir enige item wat foutief is nie, ten minste gedeeltelik. Dui aan met 'n ☒.
13. Wees bedag daarop dat party n kandidate geldige alternatiewe buite die memorandum verskaf. Neem kennis dat een kommentaar meer as een aspek kan aanspreek
14. Kodes: f = vreemde item; p = plasing/aanbieding.

Hierdie nasienriglyne bestaan uit 9 bladsye.

Kopiereg voorbehou

Soek jy 'n fantastiese tutor? www.teachme2.com/matriek

VRAAG 1

1.1

1.1.1	Beperk	✓
1.1.2	Betaalbare bedrae	✓
1.1.3	Wesenlikheids	✓

3

*een punt per reel, aanvaar blanko as 0
Aanvaar die onderstreepte gedeelte vir Dt en Kt: of herkenbare afkortings soos AH (vir dividende) of GAK

1.2

NR.	REKENING GEDEBITEER	REKENING GEKREDITEER	BEDRAG	B	E	L
1.2.1	Aandeelhouers vir dividende ✓ AH	Bank ✓	**136 000**	–	0	– ✓*
1.2.2	Bank ✓	Gewone aandelekapitaal ✓ GAK	**450 000**	+	+	0 ✓*
1.2.3	Inkomstebelasting✓/	SAID: Inkomstebelasting✓	**338 200**	0	–	+ ✓*

9

1.3.1 **Identifiseer die tipe ouditverslag wat die maatskappy ontvang het. Gee 'n rede vir jou antwoord.**

TIPE VERSLAG aanvaar 'skoon' of 'goeie' verslag, sien soort en rede onafhanklik

Ongekwalifiseerd ✓

REDE Enige geldige rede ✓ aanvaar kort , onvolledige stelling as boodskap duidelik is

- Die ouditverslag dui 'redelike voorstelling' aan.
- Die ouditeure het nie probleem opgetel nie.

2

1.3.2 **Verduidelik waarom die ouditeur na bladsy 8 tot 23 verwys het.**

Enige gepaste verduideliking ✓✓ deelpunte vir onduidelike/onvolledige/gedeeltelike antwoorde

- Die ouditeure is slegs vir die verslae verantwoordelik wat op daardie bladsye van die Jaarlikverslag getoon is.
- Die geouditeerde finansiële verslae/state is op hierdie bladsye van die volledige verslag wat aan die aandeelhouers voorgelê is.

2

Verduidelik waarom die ouditeur na Internasionale Finansiële Verslagdoeningstandaarde en die Maatskappywet van Suid Afrika verwys het.

Enige gepaste verduideliking ✓✓ deelpunte vir onduidelike/onvolledige/ gedeeltelike antwoorde

- Die oudit en die finansiële rekords/state van die maatskappy is in ooreenstemming met beide plaaslik en internasionale vereistes
- Dit beïnvloed eenvormige aanbieding van finansiële state.

2

1.3.3 **Noem enige TWEE ouditbewyse wat die ouditeure moontlik gebruik het.**

Enige TWEE voorbeelde van bewyse ✓ ✓ indiwiduele voorbeelde van dokumente is een punt
Voorraadrekords/vaste bate register/brondokumente insluitend EFO rekords/ bank, debiteure, krediteure state /getekende kontrakte/ fisiese inspeksie van bates/ werknemer profiele / joernale

2

TOTALE PUNTE	20

Soek jy 'n fantastiese tutor? www.teachme2.com/matriek

VRAAG 2

2.1 **Bereken die waarde van die eindvoorraad op 28 Februarie 2021 deur die geweegdegemiddelde-metode te gebruik.**

BEWERKINGS	ANTWOORD
11 005 000 twee punte 2 433 000✓ + 8 572 000✓ x 2 400 4 000 ✓ + 11 500✓ 15 500 twee punte 11 005 000 / 15 500 = 710 vier punte Sien teller/ noemer as sulks na	1 704 000 ☑ een deel korrek en x 2 400

5

2.2 **STAAT VAN OMVATTENDE INKOMSTE VIR DIE JAAR GEËINDIG 28 FEBRUARIE 2021**

 # kontroleer
Die bedrag bereken verdien twee punte, die balansseersyfer verdien twee metode punte

Verkope	BW x 260/160 OF	24 182 600	✓✓/ ☑☑#
Koste van verkope	BW x 100/160	(9 301 000)	✓✓/ ☑☑#
Bruto wins	**4**	**14 881 600**	
Ander inkomste	bewerking, een deel korrek	203 400	☑
Oninbare skulde verhaal		**5 800**	
Huurinkomste (208 250 – 17 000 ✓✓)	aansuiwering bedrag afgetrek	191 250	☑
Voorsiening vir oninbare skulde aansuiw. (9 800 – 9 350)		450	✓✓
Wins met verkoop van voertuig (88 400 – 82 500)	draw afgetrek	5 900	✓☑
Bruto bedryfsinkomste	**9** BW + BI	15 085 000	☑
Bedryfsuitgawes	kontroleer bewerking	(13 065 600)	☑
Direkteursgelde		**4 836 000**	
Ouditfooie		**497 200**	
Advertensies		**342 400**	
Diverse uitgawes		**88 000**	
Handelsvoorraadtekort (2 000 000 ✓ - 1 704 000 ☑)	sien 2.1 # kan 'n surplus wees	296 000	☑
Salarisse en lone (6 425 000 + 23 800✓+10 200✓+ 4 500✓)	34 000 twee punte 28 300 twee punte	6 463 500	☑*
Waardevermindering (41 250 + 337 000 ✓✓+ 90 500✓)		468 750	☑*
Verpakkingsmateriaal		39 700	✓✓
Oninbare skulde (28 800 een punt + 5 250 een punt)		34 050	✓✓
Bedryfswins	BBI -BU **17**	2 019 400	☑
Rente-inkomste	balansseersyfer kan negatief wees	57 000	☑
Wins voor rente-uitgawe	NWvB + RI	2 076 400	☑
Rente-uitgawe (2 150 000 – 710 400 – 1 652 000)	OF 1 652 000 – 1439 000	(212 400)	✓☑*
Netto wins voor belasting	NWNB + IB	1 864 000	☑
Inkomstebelasting	NWNB x 28/72	(521 920)	✓✓
Netto wins na belasting	**7**	**1 342 080**	

37

-1 vreemde items (-1 maks); misplaaste items, sien slegs bewerkings na ignoreer hakies, kontroleer bewerking * een deel korrek

Soek jy 'n fantastiese tutor? www.teachme2.com/matriek

2.3 BEHOUE-INKOMSTE-NOTA

Saldo aan begin van finansiële jaar	**2 978 000**	
Netto wins na belasting	1 342 080	✓
Terugkoop van aandele Ignoreer hakies	(62 500)	✓✓
Dividende bewerking Ignoreer hakies	(1 900 500)	☑
Interim	672 000	✓
Finaal (3 412 500 x R0,36) een deel korrek	1 228 500	✓☑
Saldo aan einde van finansiële jaar een deel korrek aandele teruggekoop en dividende moet afgetrek wees	2 357 080	☑

8

TOTALE PUNTE	**50**

Soek jy 'n fantastiese tutor? www.teachme2.com/matriek

VRAAG 3

*X 100/1 is nie deel van ' een deel korrek nie'

3.1.1 Bereken: Skuld-ekwiteit-verhouding

BEWERKINGS	ANTWOORD
2 450 000 ✓ : 10 387 600 ✓ (7 280 000 + 3 107 600) een punt	0,2 : 1☑ een deel korrek; moet as x :1 getoon word

3

3.1.2 Bereken: Netto batewaarde per aandeel

BEWERKINGS	ANTWOORD
10 387 600 ✓ x 100 sent* 800 000 ✓ (700 000 + 120 000 -20 000) een punt	1 298,5 sent ☑ een deel korrek R/c nie nodig nie aanvaar 1298/1299 OF R12,98/R12.99

3

3.1.3 Bereken: Dividenduitbetalingskoers

BEWERKINGS	ANTWOORD
77 twee punte 45 ✓+ 32 ✓ x 100*/1 350 ✓ OF: 0,45 + 0,32 / 3,50 **OF** een punt een punt (369 000 + 262 400) 631 400 twee punte x 100 2 870 000 een punte	22% ☑ een deel korrek getoon as 'n %

4

3.1.4 Bereken: Opbrengs op gemiddelde aandeelhouersbelang (OOAB)

BEWERKINGS	ANTWOORD
2 870 000 ✓ / $^1/_2$ ✓(10 387 600 + 6 910 000) ✓ x 100*/1 17 297 600 een punt 8 648 800 twee punte	33,2% ☑ een deel korrek aanvaar 33% % teken nie nodig

4

3.2.1 Vir die Kontantvloeistaat bereken: Verandering in ontvangbare bedrae

BEWERKINGS	ANTWOORD	Invloei/Uitvloei
418 000 – 390 000 Ignoreer bewerkings en hakies	28 000 ✓✓	Uitvloei ✓

3

Ken punte toe vir antwoord/ besonderhede as nie toepaslike kolom is nie

3.2.2 Vir die Kontantvloeistaat bereken: Verandering in betaalbare bedrae

BEWERKINGS	ANTWOORD	Invloei/Uitvloei
520 000 +16 000 536 000 – 359 200 Ignoreer hakies en bewerkings	176 800 ✓✓	Invloei ✓

3

Soek jy 'n fantastiese tutor? www.teachme2.com/matriek

(3.3.1 -3.3.3) Sien slegs EEN opsie konsekwent na (moet nie vermeng nie)
Ignoreer hakies op finale antwoord

3.3.1 Bereken: Belasting betaal

BEWERKINGS	ANTWOORD
1 085 000 ✓ – 124 000 ✓ – 354 000 ✓ **OF** een punt een punt een punt –1 085 000 + 124 000 + 354 000 Aanvaar grootboekrekeninge of hakies as bewerking	607 000 ☑ een deel korrek

4

3.3.2 Bereken: Dividende betaal

BEWERKINGS	ANTWOORD
(820 000 x 0.45) twee punte 210 000 ✓+ 369 000 ✓✓ **OF** een punt een punt een punt 210 000 + 631 400 – 262 400 sien 3.1.3 Aanvaar grootboekrekeninge of hakies as bewerking	579 000 ☑ een deel korrek

4

3.3.3 Bereken: Opbrengs uit verkoop van vaste bates

BEWERKINGS	ANTWOORD
✓ ✓ ✓ ✓ 8 865 000 – 1 360 000 + 785 000 – 8 878 000 **OF** een punt een punt een punt een punt 8 878 000 + 1 360 000 – 785 000 – 8 865 000 Aanvaar grootboekrekening, hakies as bewerking of vaste bate nota formaat	588 000☑ een deel korrek

5

3.3.4 Bereken: Fondse gebruik vir die terugkoop van aandele

BEWERKINGS	ANTWOORD
Een punt een punt een punt een punt 20 000 x R13,65 OF 182 000 + 91 000 20 000 x 9,10 20 000 x 4,55	273 000 ✓☑ een deel korrek

2

TOTALE PUNTE	35

Soek jy 'n fantastiese tutor? www.teachme2.com/matriek

VRAAG 4

4.1

4.1.1	B ✓
4.1.2	C ✓
4.1.3	A ✓

3

4.2 LIBRA BEPERK

4.2.1 **Identifiseer TWEE ander likiditeitsaanwysers wat ook toon dat die maatskappy in die toekoms waarskynlik ernstige likiditeitsprobleme sal hê. Verduidelik EEN punt in ELKE geval (met syfers).**

TWEE finansiële aanwysers ✓ ✓	Verduideliking of neiging (met syfer) ✓ ✓
Voorraadhoudingsperiode	• Verhoog (van 43 dae) tot 78 dae/met 35 dae/ 81,4% • Gevaar van voorraad oortollig raak • Kontant opgesluit in voorraad/ophoping
Gemiddelde debiteure-invorderingstermyn	• Verhoog(van 32.6 dae) tot 58.9 dae/ met 26,3/ 80,1% • Stadige invordering sal kontantvloei negatief raak • Swak kontrole oor die invordering van debiteure Moet nie krediteurebetalingstydperk aanvaar nie

4

4.2.2 **Lewer kommentaar op hoe die verhoging in die lening die risiko en hefboom in 2021 beïnvloed het. Haal TWEE finansiële aanwysers aan. Noem EEN punt in ELKE geval (met syfers).**

Finansiële aanwysers ✓ ✓	syfers wat neiging aandui ✓ ✓ Verduideliking ✓ ✓
PUNT 1	• Skuld/ekwiteitverhouding verhoog (van 0,2 :1) tot 0,7:1/ met 0,5:1 • Hoër finansiële risiko geneem deur onderneming. • Onderneming maak nou meer gebruik van lenings
PUNT 2	• OOTKA verminder (van 9,1%) tot 6,4%/ met 2,7% • Maatskappy is negatief gerat aangesien die opbrengs laer is as die rentekoers op geleende geld (12%) • Maak nie effektief gebruik van lenings nie

6

Verduidelik of die besluit om addisionele eiendom aan te koop die gewenste uitwerking op die vraag na hierdie produk gehad het (met syfers).

Verduideliking(nie Ja of Nee nie) ✓ Syfers (toon/impliseer vergelyking) ✓✓

- Verkope verminder met R2 574 000 / van R11 550 tot R8 976 000/ met 22,3%
- Vermindering in die winsopslag % bereik van 75% tot 60%.het nie tot meer verkope gelei nie/15% vermindering

3

Soek jy 'n fantastiese tutor? www.teachme2.com/matriek

4.2.3 **Verduidelik waarom die publiek nie in die koop van die nuwe aandele, wat teen R6,00 per aandeel uitgereik is, belang gestel het nie. Haal DRIE finansiële aanwysers aan (aanwysers in VRAAG 4.2.2 genoem, uitgesluit). Noem EEN punt in ELKE geval (met syfers).**

Enige DRIE van: Finansiële aanwyser✓ ✓ ✓ (met syfers) ✓ ✓ ✓ Verduideliking ✓ ✓ ✓

Hulle het nie vertroue in maatskappy, soos aangedui deur:

- VPA verminder van 102s (tot 54 s) met 48 s – dui aan dat die maatskappy probleme ondervind om winsvlakke te handhaaf
- DPS val van 90s (tot 25s) – aandeelhouers ontvang nie redelike opbrengs nie
- Val in dividend-uitbetaalkoers van 88,2% (tot 46,3%) as 'n aanduiding dat direkteure nie bekommerd is in groei nie, maar wend 'n poging aan om te herbou.
- OOAB was 5,3%; en val na 4,9%; nog laer as die rente op vaste deposito (8%)
- R6,00 is nie 'n goeie koop as dit vergelyk word met markprys van R6,10 (R5,80), veral as hulle bereid was om die aandele teen R4,80 te verkoop (desperate poging om kapitaal te verkry)
- NBW (711c) is hoër as die markprys van 610s, lae aanvraag vir aandele: beleggers nie gewillig om aandele te koop nie
- Likiditeitskwessies: bedryfsverhouding is laag (1,1:1) en die vuurproefverhouding dui op 'n kontantvloeiprobleem (0,8:1): debiteure betaal nie binne limiete nie (32 dae)
- Hoë winsopslag (75%) en swak kontrole oor uitgawes (32% van verkope) sal veroorsaak dat klante elders gaan koop: afname neigings in winste

9

4.2.4 **Noem TWEE verskillende punte om hulle mening te regverdig. Haal syfers of finansiële aanwysers aan.**

TWEE geldige punte ✓ ✓ syfers ✓ ✓

PUNT 1	Verpligte punt: kommentaar op direkteursfooie • Buys het homself 'n 45% verhoging gegee; • R900 000 verhoging wat 50% meer is as die van ander direkteure/ • Ander direkteure het nie 'n verhoging ontvang nie (R600 000 elk gehandhaaf)
PUNT 2	Moontlike addissionele antwoorde. Enige EEN van: • VPA verminder (van 102s) tot 54s; (met 48s) • OOAB verminder (van 5,3%) tot 4,9% • OOTKA verminder (van 9,1%) tot 6,4%; • Swak beheer oor uitgawes, (van 32,4%) tot 44 % van verkope

4

4.2.5 **Verduidelik waarom die ander direkteure ongelukkig was oor die prys waarteen die aandele by Anton Buys teruggekoop is. Noem TWEE punte. Haal finansiële aanwysers of syfers aan om ELKE punt te staaf.** Beide punte mag dieselfde stelling insluit; 2020 syfers mag aangehaal word

	Verduideliking (insluitend finansiële aanwyser) ✓ ✓ Syfers ✓ ✓
PUNT 1	Die aandele is teruggekoop vir R4,89 meer as die netto batewaarde per aandeel (1 200s - 711 s)/69% meer as NBW/Dit dui op opgeblaaste pryse wat betaal is/kompromiteer die kontantvloei van die onderneming
PUNT 2	Die aandele se terugkoopprys is ook R5,90 meer as die markprys(1200s -610s/onredelike bedrag betaal aangesien daar nie 'n aanvraag vir aandele nie

4

Gee 'n berekening om te toon of die terugkoop van hierdie aandele Anton Buys se status as meerderheidsaandeelhouer beïnvloed het, of nie.

BEWERKINGS	ANTWOORD
$\frac{1\,240\,000}{2\,370\,000}$ ✓ ✓ x $\frac{100}{1}$ OF $\frac{1\,240\,000}{2\,450\,000}$ x $\frac{100}{1}$ Sien teller en noemer as sulks na x 100 is nie deel van een deel korrek nie	52,3% ☑ een deel korrek as 'n % Aanvaar 50,6%

3

Soek jy 'n fantastiese tutor? www.teachme2.com/matriek

4.2.6 **Verduidelik wat met *goeie korporatiewe bestuur* bedoel word en verduidelik waarom dit vir aandeelhouers belangrik is.**

Verduideliking en belangrikheid vir aandeelhouers mag in dieselfde antwoord uitgedruk word
Verduideliking ✓✓ deelpunte vir onduidelike/onvolledige/ gedeeltelike antwoorde

- Bestuur van onderneming volgens goeie besigheids- en etiese beginsels
- Kyk uit na die belange van alle rolspelers (insluitend die gemeenskap) deur regverdig, billik, deursigtig, ens te wees
- Verseker dat die maatskappy behoorlike reels, beleide en gebruike het wat langtermyn aandeelhouerswaarde sal verseker

Belangrikheid vir aandeelhouers✓ aanvaar kort, onvolledige stellings solank antw duidelik is

- Impak op die beeld van die onderneming/welwillendheid
- Verbetering in aandeleprys
- potensiële beleggers sal gelok word
- vertroue in bestuur

3

Verduidelik 'n moontlike rede hoekom Anton Buys sê dat hy teen die voorstel van Excellence Bpk. sal stem.

EEN punt✓✓ deelpunte vir onduidelike/onvolledige/ gedeeltelike antwoorde

- Hy sal sy meerderheidsbelang oor die Raad verloor
- Hy mag sy status as HUB verloor
- Hy mag dalk ondersoek word vir nalatigheid
- Hy sal nie meer in die toekoms sy vergoeding kan manipuleer nie

2

Verduidelik waarom jy met die direkteure saamstem.

EEN geldige punt ✓✓ deelpunte vir onduidelike/onvolledige/ gedeeltelike antwoorde

- Hy het onverantwoordelike besluite geneem
- Homself verryk/selfsugtige wins/ daad van verryking (45%)

2

Gee die direkteure raad oor hoe hulle dit moet hanteer.

EEN geldige punt ✓✓ deelpunte vir onduidelike/onvolledige/ gedeeltelike antwoorde

- Reël 'n spesiale vergadering van aandeelhouers
- Reik 'n grieweverslag uit
- Begin met dissiplinêre optrede (ondersoeke/navrae oor wanbestuur)
- Vra hom om opsy te staan

2

TOTALE PUNTE	45

TOTAAL: 150

Kopiereg voorbehou